

Latvijas Republikas Valsts prezidenta kanceleja Prezidenta preses dienests

Pils laukums 3, Rīga-50, LV-1900, tālr. 7092122, fakss 7320404,
prese@president.lv, www.president.lv

Valsts prezidentes runa saņemot Rīgas balvu Rīgas Vēstures un kuģniecības muzejā 2005.gada 4.novembrī

Augsti godātais Rīgas Domes priekšsēdētāja kungs;

Godātie žūrijas komisijas locekļi,

Dārgie Rīgas balvas laureāti,

Dāmas un kungi!

Vēlos sirsnīgi pateikties par man izrādīto godu un par izcilo sabiedrību, ar kuru kopā šovakar šeit jūsu priekšā esmu kļuvusi par Rīgas balvas laureāti. Vēlos apliecināt, ka Rīgas vārdu nest pasaulē man ir patīkams pienākums kā Valsts prezidentei, bet tas ir arī mīlestības darbs man kā dzimušai rīdziniecei.

Un, protams, šī statuete, par kuru mēs runājam. Domāju, ka šajā brīdī to ir vērts paturēt rokās. Man tā šķiet ļoti piemērota, jo uz šiem drošiem pamatiem mēs varētu iedomāties Rīgas kā Latvijas galvaspilsētas materiālo attīstību, to uzplaukumu, ko tā spējusi piedzīvot kopš mūsu neatkarības atgūšanas, un es tad arī vēlētos novēlēt, lai Rīga tik tiešām nekad nav gatava, lai Rīga gan savos pamatos, mūros, gan savos torņos turpinātu augt, zelt un attīstīties, lai šajā uzplaukuma un attīstības darbā tiešām vienmēr saglabātu to līdzsvaru, par kuru viens no šīvakara laureātiem tik daudz ir rūpējies. Tas ir šis līdzsvars starp pagātnes mantojumu, starp tagadnes vajadzībām un arī nākotnes vīzijām.

Pilsētai, kam ir tik gara vēsture, vēsture piedod šo īpatno šarmu, to elpu, to gaisotni, ko bauda katrs, kas tajā ierodas pirmo reizi un katrs, kas atgriežas kaut vai daudzas reizes no tālām vietām. Tā ir gaisotne, ko bauda arī katrs rīdzinieks, tie, kam liktenis ir lēmis šajās vietās staigāt visa sava mūža garumā. Bet šī attīstība prasa mums nenoliedzamu pietāti pret to, ko iepriekšējie gadsimti un iepriekšējie gadu desmiti ir atstājuši mantojumā, tajā pašā laikā saprotot, ka senvēsturiska pilsēta nekad nedrīkst stāvēt uz vietas, tā nedrīkst iekapsulēties, tā nedrīkst tikai atražot jau sen izveidotās formas, bet kā jebkura dzīva būtne, arī pilsēta, kas ir dzīva, turpina pilnveidoties un attīstīties, pārmainīties, tās sejas vaibsti lēnām pārmainās gadu gaitā, taču šiem vaibstiem, šai kopainai ir jāpatur kāda harmonija, tai ir jāpatur sava kopējā saskaņa, tai ir jāspēj paturēt to, kas Rīgu padara par Rīgu nevis par Tallinu, Viļņu vai jebkuru citu pilsētu.

Tāpat kā katram cilvēkam, katrai personībai ir sava seja, savs raksturs un savas īpatnības, tādas Rīgai ir, un tās tai ir jāizceļ un tās tai ir jāpatur un jāveido tālāk. Es vēlētos arī, lai Rīga turpinātu būt kā šie putni, kas lido virs viņas jumtiem un debesīm, lai šis lidojums arī būtu daļa no mūsu nākotnes Rīgas attīstības, un tas nozīmē, lai tā nebūtu tikai uz materiālām bāzēm, uz finansiālo un saimniecisko rosību bāzēta drošība un attīstība, bet lai te būtu klāt arī kāds garīgais lidojums, lai Rīga kļūtu arī par intelektuālu, par mākslas, par garīgās attīstības centru, par Latvijas kultūras sirdi un par Eiropas kultūras pilsētu. Un šis lidojums ir tikpat svarīgs kā drošais pamats, uz kura tam jābalstās. Nevaram izvēlēties, vai nu vienu, vai otru - tā būtu mākslīga, nevajadzīga, neveselīga un kaitīga izvēle. Mums vajadzīgi ir abi – gan ekonomiskā attīstība, gan arī garīgais lidojums un mākslas, kultūras, sabiedriskā dzīve, kas tiešām būtu Eiropas kultūras pilsētas līmenī.

Es kā prezidente esmu centusies, katram ko sastapusi, teikt: atbrauciet paši apskatīties, kāda izskatās Latvija un, ja vairāk nevarat, tad vismaz – kāda izskatās Rīga. Un man jāsaka, ka ļoti daudzi uz šādu aicinājumu ir arī atbildējuši, un pie tam tādi, kas ir atveduši uz Rīgu dažādus lielākus vai mazākus starptautiskus pasākumus, tieši uz šādu aicinājumu atsaucoties. Par to man ir lielākais prieks. Un es varu jums apliecināt, ka centīšos ar visiem saviem spēkiem aicināt uz Rīgu tādus ciemiņus un tādus pasākumus, kas prasīs no mums visas mūsu iespējamās kapacitātes un visas mūsu spējas tos godam uzņemt. Es domāju, ka citādāk nevaram un nedrīkstam, tā tam ir arī jābūt.

Es vēlos pateikties žūrijas komisijai par šo izvēli un par balvu, kas tai nāk līdzī. Tas dod man iespēju savukārt šo balvu nodot tālāk pasākumam, kas, manuprāt, ir pelnījis ne tikvien Rīgas pilsētas oficiālo iestāžu nemītīgas pūles un atbalstu, bet arī visas sabiedrības dziļākas rūpes, un tā ir vecu ļaužu aprūpe, it īpaši to, kas ir palikuši vieni. Un, man šķiet, ka lielā pilsētā tādā kā Rīgā, kas ekonomiski varbūt ir vislabāk situētākā no visas Latvijas, kas visstraujāk attīstās ekonomikā visā Latvijā, arī Rīgā kā galvaspilsētā, kā lielpilsētā ir ļoti daudz vecu un vientuļu ļaužu, kam nav ģimenes locekļu, kam nav tuvinieku, kam nav pat kaimiņu, kas varētu grūtā brīdī viņam pasniegt roku. Un, man šķiet, ka lielpilsētā šāda vecuma vientulība ir lielāks slogs un nasta, nekā kaut kur uz laukiem, kur cilvēki bieži ir ciešākā kontaktā, un viens otram var nākt palīgā.

Man katrā ziņā gribētos vēlēties, lai Latvijā arvien vairāk veidotos šī izpratne par saitēm starp paaudzēm, kas nozīmē, ka cilvēki spēka gados ņem īpašu rūpi par saviem bērniem un jaunāko paaudzi, tajā pašā laikā tie, savukārt pieauguši, kad pienāk tā diena, ir gatavi rūpēties par veciem ļaudīm. Tas ir turpināts process, tā ir ķēde, kur katram ir sava daļa atbildības un katram ir sava nesta nesama. Šajā reizē vēlos aicināt arī citus atbalstīt šādus pasākumus, kāda ir šī “Sarkanā krusta” atbalstītā “Aprūpe mājās” tiem ļaudīm, kas paši vairs nespēj sev to nodrošināt.

Vēlreiz paldies par šo balvu, mani sirsnīgākie apsveikumi visiem pārējiem laureātiem.

Un, dāmas un kungi, es novēlu, lai Rīga lido!